

DOCUMENTATIEBLAD

**Toespraak van
de heer Jean-Claude LAES
Voorzitter van het Directiecomité van de**

**Federale Overheidsdienst
FINANCIEN**

**Ter gelegenheid van de receptie voor
Nieuwjaar 2005
aangeboden door de heer Didier REYNDERS
Vice-Eerste Minister
en Minister van Financiën**

**Hotel van Financiën
19 januari 2005**

Mijnheer de Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën,
Mijnheer de Staatssecretaris voor de Modernisering van de Financiën
en de Strijd tegen de fiscale fraude,
Beste collega's,

In het jaar 2005 herdenken wij de 175^e verjaardag van de onafhankelijkheid van België en de 25^e verjaardag van het federalisme in ons land.

Talrijke gebeurtenissen en festiviteiten zullen kenmerkend zijn voor dit herdenkingsjaar dat geplaatst werd onder het thema “De Tijd voor ontmoetingen” en dat zich resoluut wil richten naar de toekomst.

Nochtans kan hier in deze vertrekken, de herinnering worden opgeroepen aan diegenen die de geschiedenis van ons land ingingen, zoals bijvoorbeeld de vermaarde CHARLIER met het houten been die, samen met 300 Luikse patriotten onder leiding van Charles ROGIER, in 1830 naar Brussel optrok (of afzakte, naargelang men het bekijkt vanuit Brusselse of Luikse hoek). Of de personaliteit van Joseph LEBEAU die een beslissende rol speelde in het politieke leven van de eerste jaren van het op 4 oktober 1830 onafhankelijk verklaarde België en waarvan zeer weinigen zich herinneren dat hij vóór naar onze hoofdstad te komen, hypotheek overschreef op het registratiekantoor van Hoi.

Het was immers vlak voor het huidige Hotel van Financiën dat de gebeurtenissen van de Septemberdagen zich afspeelden in het Park van Brussel, dat toentertijd nog niet met hekken maar met een haag was omringd.

Het voormalige Hotel WALCKIERS was in 1810 overgekocht door Paul CANTINEAU, een rentenier die in de Peterseliestraat woonde en die, om belastingen te ontduiken, de zijvensters van het gebouw liet dichtmetselen. Een groot aantal vensters werd eertijds

als een teken van rijkdom beschouwd en het aantal vensters werd aan belastingen onderworpen.

Vervolgens werd het Hotel aangekocht door een zekere Xavier JACQUELART, een rijke Brusselaar uit de Koningsstraat, die het in 1815 verhuurde aan de Nederlandse regering, als voorlopige residentie voor de Prins van Oranje, de toekomstige Willem II der Nederlanden, die er verbleef tot aan zijn vertrek naar Sint-Petersburg, waar hij in 1816 in het huwelijk zou treden met de zuster van tsaar Alexander I, met wie hij vervolgens zijn intrek nam in het huidige Paleis der Academiën.

Daarna bood het Hotel WALCKIERS onderdak aan de ambassadeurs van Groot-Brittannië in het Koninkrijk der Nederlanden, waardoor het ongetwijfeld is ontsnapt aan de beschietingen, waaraan het Paleis der Staten-Generaal ten prooi viel, dat vandaag bekendstaat als Paleis der Natie, maar dat tijdens de Belgische Omwenteling aanvankelijk «Volkshuis» werd genoemd.

Al in 1836 koopt de jonge Belgische Staat het gebouw over dat het Hotel van de toenmalige minister van Financiën, namelijk baron d'HUART, zou worden.

X

X X

In 2005 zullen wij ook de 25e verjaardag van de invoering van het federalisme in België vieren.

De Grondwetsherziening van 1970 heeft immers het bestaan van gemeenschappen en gewesten bekrachtigd, waaraan sedert 1980 onder meer een algemene fiscale bevoegdheid werd toegewezen.

De toekenning van deze bevoegdheid heeft op een andere wijze plaatsgevonden dan die in de andere domeinen.

In artikel 170 van de Grondwet heeft men immers afgeweken van de klassieke regeling van gelijkwaardigheid tussen de federale normen en deze die uitgaan van de deelstaten, maar heeft men daarentegen – uit vrees voor een toename van het aantal belastingheffingen – een rangorde van normen ontwikkeld, welke in de gewone wet van 23 januari 1989, bekend onder de naam «non bis in idem»-wet, wordt toegepast.

Deze bijzonderheid wordt getemperd door de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989, waarin een lijst van gewestelijke belastingen wordt gegeven, die vervolgens door de bijzondere wet van 13 juli 2001 werd aangevuld.

De opmerkelijkste bijzonderheid van de bevoegdheidsverdeling in fiscale aangelegenheden bestaat ongetwijfeld in het feit dat ieder Gewest – met inachtneming van een opzeggingstermijn van twee jaar – zelfstandig kan beslissen om zelf geheel of gedeeltelijk in te staan voor de heffing en invordering van de in de bijzondere wet opgesomde gewestelijke belastingen, met daarenboven de mogelijkheid om vrij uit verschillende groepen gewestelijke belastingen te kiezen.

Tot nu toe heeft alleen het Vlaams Gewest een dergelijke beslissing met betrekking tot de onroerende voorheffing genomen.

In de bijzondere wet wordt bovendien bepaald dat het Gewest dat beslist om in te staan voor de heffing en invordering van een gewestelijke belasting (een dienst die de federale Staat momenteel gratis voor het Gewest levert) een dotatie krijgt die overeenstemt met de prijs voor de heffing van die belasting, voorzover dit Gewest het personeel van de desbetreffende administraties overneemt.

De voornoemde kostprijs dient nog, na overleg met de gewesten, in een wet te worden vastgelegd, zodat ieder gewest een keuze kan maken met kennis van zaken.

De toepassing van deze regels die ieder gewest een optimale soepelheid biedt, vormt ontegenzeggelijk een uitdaging van formaat, die nieuw is voor de FOD Financiën en een groot aanpassingsvermogen van de FOD zal vergen. Wellicht zullen in dit verband bepaalde werkingsregels die vandaag voor de FOD gelden moeten worden versoepeld.

X
X X

In het licht van de vele uitdagingen die ons te wachten staan, kunnen we ons alleen maar verheugen over het feit dat SELOR onlangs eindelijk in staat werd gesteld om de aanwervingsprocedure van de titularissen van vacante N-2-managementfuncties weer op gang te brengen, waarbij wij betreuren dat dit niet ook het geval is voor de nog niet toegekende staffuncties.

Door de aanwijzing van onze N-2's zullen wij eindelijk de voorlopige cel, waarin wij ons tot nu toe bevinden, kunnen verlaten en naar onze nieuwe structuren overstappen.

Gezien het tempo waarin de aanwervingsmogelijkheden evolueren, stelt men zich terecht de vraag of ter gelegenheid van de onderhandelingen over de loopbanen van niveau A voor Financiën het niet verkieslijk zou zijn om alternatieve formules in overweging te nemen, die het mogelijk maken de zogenaamde N-3-functies sneller toe te kennen.

X
X X

In 2005 zou één van de fundamentele hervormingen die bij de lancering van de Copernicushervorming werd aangekondigd, namelijk «responsabilisering-autonomie», moeten worden afgerond. Deze hervorming heeft als doel de overheidsdiensten in staat te stellen de hun ter beschikking gestelde werkingsmiddelen flexibeler te beheren.

Tot nu toe ondermijnt de logheid van de procedures de flexibiliteit inzake werkingsmiddelen. Wij vestigen dan ook veel hoop op een versoepeling van het systeem van de a priori begrotingscontrole, en ook op de mogelijkheid om kredieten gemakkelijker intern te verschuiven.

X
X X

Voor de FOD Financiën heeft het jaar 2004 in het teken gestaan van de geografische mobiliteit.

In de loop van de maand maart 2004 hebben wij het plan voor de toekomstige inplanting van onze lokale diensten tegen de periode 2010-2012 voorgesteld aan de Commissie voor de Financiën van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, onze medewerkers en de pers. Naar aanleiding daarvan hebben wij verschillende reacties gekregen, met het oog op noodzakelijke verfijningen.

In juni hebt u, Mijnheer de Minister, het eerste gedeelte van TESORIS, de nieuwe zetel van de Thesaurie kunnen inhuldigen, waarvan de uitvoering van de volgende fase wordt voortgezet.

Zoals gepland, hebben alle personeelsleden van de vroegere Financietoren deze vóór het einde van het jaar 2004 verlaten om hun intrek te nemen in onze nieuwe zetel in North Galaxy; daarbij hebben wij bepaalde, toekomstgerichte functionele hergroeperingen kunnen doorvoeren.

Uiteraard vergen de organisatie en de verwezenlijking van de verhuis van een dergelijke omvang heel veel energie.

Ik beklemtoon hier graag dat al die activiteiten feilloos en zonder al te grote storingen zijn verlopen. Dit is des te opmerkelijker omdat de verhuizingsactiviteiten een zeer delicaat informatica-aspect behelsden, met in het bijzonder de installatie van ons nieuw informaticacentrum in de North Galaxy.

Ik stel er prijs op om iedereen, die ertoe bijgedragen heeft om die hoogst riskante activiteiten in goede banen te leiden, van harte te bedanken.

Terzelfdertijd hebben wij, ondanks de onzekerheden die gerezen waren door de ramp van Gellingen, uiteindelijk ook een deel van onze FOD kunnen onderbrengen in het gebouw van de firma Diamant Boart in Vorst, waar wij onze verschillende drukkerijen geleidelijk zullen samenbrengen. Sedert kort produceert ons nieuw informatica Print Center (Dorothee-project) daar een nieuw aanslagbiljet dat merkkelijk duidelijker en gemakkelijker te begrijpen is voor de belastingplichtigen.

X
X X

Zoals u al begrepen hebt, zijn wij thans aanbeland in het stadium waarin de laatste hand wordt gelegd aan de stevige funderingen inzake informatica en techniek. Op die funderingen zullen wij de nieuwe informaticatools uitbouwen, waarop onze administraties wachten.

In dit verband is het interessant om te benadrukken dat, terwijl onze budgetten voor informatica-investeringen in 2003 en 2004 respectievelijk voor 75 % en 40 % besteed werden aan de opbouw van onze funderingen inzake informatica en techniek, dit aandeel vanaf 2005 ruimschoots onder de kaap van 20 % zal dalen. Dat betekent dat voortaan meer dan 80 % van onze Coperfin-investeringsbudgetten

aan de uitrusting van onze administraties met efficiënte en gebruiksvriendelijke informaticatools zullen kunnen worden besteed.

In dit stadium hebben wij al een bestelling geplaatst voor de uitbouw van de eerste modules voor het enig fiscaal dossier inzake inkomstenbelastingen, waarbij voorrang wordt verleend aan de domeinen vennootschapsbelasting en BTW.

Zoals u weet, werden de verhoogde Coperfin-investeringsbudgetten, waarover we in 2004 beschikten, in 2005 niet alleen opnieuw toegekend, maar bovendien nog geïndexeerd en verhoogd met 20 miljoen EUR om ons in staat te stellen onze modernisering te versnellen.

Daardoor kunnen wij zeer binnenkort aan de Ministerraad voorstellen om de bestellingen te plaatsen voor de uitbouw van bijkomende, nieuwe tools, zoals het Datawarehouse dat een van de prioriteiten van de regering is, of de geïntegreerde verwerking op het vlak van de patrimoniumdocumentatie, met andere woorden het Patris-project dat onlangs met een welverdiende Award werd bekroond.

X

X X

De ontwikkeling van al die nieuwe informaticatools vereist natuurlijk dat wij meer dan in het verleden aandacht besteden aan de behandeling van gegevens van persoonlijke aard.

Vanuit die invalshoek hebben wij, samen met staatssecretaris Hervé JAMAR, de nieuwe voorzitter van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de eerste dagen na diens aantreden ontmoet, om hem op de hoogte te brengen van de voornemens terzake van ons departement.

Overigens werd het nodig geacht een beroep te doen op specialisten uit de academische wereld om ons bij te staan bij de acties die moeten ondernomen worden om, met inachtneming van de bestaande regelgeving, de ons inzake e-government en gegevensuitwisseling opgelegde doelstellingen te bereiken.

In dat verband zijn wij bovendien gestart met de verwezenlijking van ons « Identity & Access management »-project, dat een fundamentele basis vormt voor het gegevensbeheer conform de wet tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer en ons in staat zal stellen een beleid inzake informatieveiligheid te ontwikkelen dat de confidentialiteit, de integriteit en de beschikbaarheid van de informatie beschermt, waarbij wordt toegezien op het geoorloofde gebruik van de middelen.

Wij hopen van ganser harte dat deze nieuwe benaderingswijze van de FOD Financiën inzake zijn relaties met het nevenorgaan van het Parlement, dat de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer sedert kort is, even vruchtbaar zal blijken als de contacten die met de federale ombudsmannen werden aangeknoopt. Op 14 december laatstleden heeft het ICOM (Interdisciplinair Centrum voor Ombudsmanstudies) hierover een studiedag in het Huis van de Parlementsleden georganiseerd, gewijd aan de gevolgen van het werk van de ombudsman op het vlak van de fiscaliteit.

X

X X

De afgelopen maanden heeft de FOD Financiën verschillende nieuwe diensten op stapel gezet, waarvan bepaalde zullen tegemoetkomen aan verwachtingen die sinds lang tot uiting worden gebracht.

Sedert 1 juni van vorig jaar heeft de Algemene Administratie

van de Patrimoniumdocumentatie een nieuwe dienst voor Alimentatievorderingen in het leven geroepen. Onlangs hebt u het Parlement een stand van zaken over de werking van deze dienst gegeven.

Sedert het begin van dit jaar beschikken wij ook over een nieuwe dienst van Voorafgaande Beslissingen die in staat zal zijn beter tegemoet te komen aan de verwachtingen van de regering met betrekking tot de ontwikkeling van de rullingpraktijk, aangezien de dienst voortaan over de nodige personeelsleden kan beschikken, waaraan het totnogtoe steeds had ontbroken.

De Algemene Administratie van de Thesaurie heeft voor een van haar diensten – gelukkig maar tijdelijk – ook extra personeel moeten inzetten om het hoofd te bieden aan het buitengewoon grote succes van de regeling van de Eenmalige Bevrijdende Aangifte (beter bekend onder de naam fiscale amnestie) tijdens de laatste weken van het jaar.

Gaandeweg merken we dat er bovendien nieuwe taken aan verschillende bestaande diensten worden toevertrouwd, of het nu bijvoorbeeld is op het vlak van de schuldovername, de verkoop van activa, de strijd tegen het terrorisme of op het vlak van de veiligheid.

Al die nieuwe opdrachten en taken hebben wij op ons moeten nemen ondanks een vermindering van het personeelsbestand. Hoewel ze geleidelijk in de Coperfinplannen is ingecalculerd, kunnen er delicate problemen rijzen, vooral wanneer men plotseling de gevolgen ondervindt van het feit dat Ambtenarenzaken niet voorzien heeft in een overgangsmaatregel bij de overgang van het oude systeem van het gebruik van een organiek kader naar het nieuwe systeem inzake het opstellen van een personeelsplan.

Wanneer de middelen krap bemeten zijn, is het van belang dat men ze zo soepel mogelijk kan gebruiken. Zo niet komt het vlotte

verloop van onze verschillende dagelijkse activiteiten, waarvan de belangrijkheid genoegzaam bekend is, in het gedrang.

X
X X

Met de ingebruikneming van onze nieuwe technologieën zal onze manier van werken gaandeweg steeds meer evolueren op het terrein.

Het wordt nu hoog tijd om de operationaliseringsfase aan te vatten, d.w.z. om hetgeen tot nu toe slechts virtueel was, concreet in te vullen in het dagelijkse leven op het terrein.

Dit zal ons ertoe leiden om nieuwe werkwijzen in te voeren (de processen), de medewerkers in nieuwe functies aan te stellen (de functies) en nieuwe relaties op het stuk van samenwerking tot stand te brengen (de structuren van de organisatie).

Om deze delicate operatie tot een goed einde te brengen, zullen wij uiteraard behoefte hebben aan verschillende vormen van ondersteuning en opleiding. Het is van cruciaal belang dat wij daar snel op kunnen rekenen om de aanzienlijke informatica-investeringen die werden goedgekeurd, maximaal te kunnen laten renderen.

Vanaf juli wordt het dossier Douane Paperless één van de eerste mijlpalen.

X
X X

Alle verwezenlijkingen hebben enorm veel werk, energie en vastberadenheid gevergd. Ik wens alle personeelsleden die zich daarvoor hebben ingezet van harte te bedanken.

Ik geloof dat wij ons ten aanzien van hen kunnen verheugen over het feit dat er op 17 december laatstleden in het Sectorcomité II-Financiën een protocolakkoord met betrekking tot de integratie van de specifieke graden van Financiën in de nieuwe loopbanen D, C en B met de representatieve vakbondsorganisaties werd ondertekend.

Evenzo zou in het verlengde van het koninklijk besluit van 4 augustus 2004 met betrekking tot de loopbaan van niveau A, het overleg tussen de beleidscellen van Ambtenarenzaken, Begroting en Financiën ons moeten toelaten binnenkort de onderhandelingen te starten met de syndicale organisaties inzake de integratie van de specifieke graden van niveau A.

Geachte heer Minister,
Geachte heer Staatssecretaris,

In naam van de leidende ambtenaren, ambtenaren-generaal en medewerkers van de Federale Overheidsdienst Financiën wens ik u, uw gezin en naaste familie een gelukkig en vreugdevol 2005.

Wij willen u vandaag opnieuw zeggen hoezeer wij het op prijs stellen om met u en de leden van uw beleidscellen samen te werken. In 2005 kan u rekenen op ons engagement aan uw zijde, om uw projecten en die van de regering te verwezenlijken.